

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

НА 2014 РІК

Цього року виповнюється:

- 850 років від дня народження **Жидачеву**, одному з найдавніших міст Львівщини. Вперше згадується 1164 р. як Удец або Зудечів.
- 750 років від дня смерті **Данила Романовича Галицького** (1201-1264), князя волинського і галицького, князя кіївського, першого українського короля; дипломата, полководця, засновника міста Львів.

- 440 років від часу виходу (1574) першого друкованого в Україні слов'яно-руського «**Букваря**», впорядкованого виданого Іваном Федоровим у Львові. Друге додовнє видання «Букваря» надруковане 1578 р. у Острозі.
- 360 років від часу заснування (1654) **Харкова**.
- 340 років від часу видання (1674) в друкарні Києво-Печерської лаври **«Кіївського синопсиса»** – першого короткого нарису історії України й Росії від найдавніших часів до останньої четверті XVII ст.

- 325 років від часу захоплення (1689) друкування книг без патріаршого дозволу в Києво-Печерській Лаврі.
- 270 років від дня народження **Антіна Андрійовича Головатого** (1744-1797), українського військового діяча, одного з фундаторів і кошового отамана Чорноморського козацького війська.
- 250 років від часу заснування (1764) Київського заводу «**Арсенал**».
- 225 років від часу заснування (1789) першого **Головного народного училища** в Києві.
- 210 років від часу відкриття (1804) **Харківського університету**.

- 200 років від дня народження **Амвросія Лук'яновича Метлинського** (псевд. – Амвросій Могила) (1814-1870), українського поета, фольклориста, перекладача, літературознавця, видавця, освітнього діяча.
- 200 років від дня народження **Джона Джеймса Юза** (1814-1889), британського гірничого інженера, засновника міста Юзівка (нині – м. Донецьк).

- 180 років від часу заснування (1834)
  - **Київського національного університету імені Тараса Шевченка**.

- **Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова** як «особливого виховного закладу» при Київському університеті Св. Володимира.

- **Херсонської державної морської академії**.

- **Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича** КНУ ім. Т. Шевченка.

- **Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первочителя слов'янських Кирила і Мефодія**.

- **дендрологічного парку «Тростянець»** НАН України.

- **Другої чоловічої лімназії** у Києві, що містилася на Подолі, згодом на Хрестатику і, нарешті, на Бульварній вулиці (нині – бул. Шевченка, 14).

- 180 років від часу виходу (1834) повісті Григорія Квітки-Основ'яненка «**Маруся**».

Січень

- 1 • 100 років від дня народження **Юрія (Григорія) Оліферовича Збанацького** (1914-1994), українського письменника, кінодраматурга, журналіста, участника партизанського руху.

- 100 років від дня народження **Абрама Ісааковича Кацнельсона** (1914-2003), українського поета, літературознавця, перекладача.

- 2 • 150 років від дня народження **В'ячеслава Опанасовича Потапенка** (1864-1942), українського актора і письменника.

- 140 років від дня народження **Василя Олексійовича Біднова** (1874-1935), українського історика церкви, археографа, освітнього і громадського діяча.

- 125 років від дня народження **Володимира Дмитровича Коряка** (справж. – Волько Давидович Блумштейн) (1889-1937), українського літературознавця, критика.

- 6 • 180 років від дня народження **Степана Васильовича Руданського** (1834-1873), українського поета, перекладача, фольклориста, лікаря.

- 75 років від дня народження **Валерія Васильовича Лобановського** (1939-2002), українського футболіста і тренера.

- 7 • 125 років від дня народження **Михайла Івановича Рудницького** (1889-1975), українського письменника, літературознавця, театрального критика, перекладача.

- 60 років від часу утворення (1954) **Черкаської області**.

- 8 • 100 років від дня народження **Омеляна Сидоровича Масикевича** (1914-2002), українського філолога, поета-перекладача.

- 9 • 100 років від дня народження **Надії Петрівни Доценко** (1914-1994), української актриси театру і кіно.

- 90 років від дня народження **Сергія Йосиповича Паражданова** (справж. – Саркіс Говсепі Паражданян) (1924-1990), українського, вірменського і грузинського кіно-режисера, сценариста, художника.

- 10 • 100 років від дня народження **Івана Адріяновича Фещенка-Чопівського** (1884-1952), українського вченого-металурга, дослідника у галузі фізики й хімії, політичного діяча.

- 20 • 130 років від дня народження **Івана Кривоноса** (1884-1914), українського письменника і перекладача.

- 28 • 160 років від дня народження **Володимира Костянтиновича Високовича** (1854-1912), українського патологоанатома, бактеріолога і епідеміолога.

- 100 років від дня народження **Костя (Костянтина) Володимировича Лось**.

Ювілейні дати 2014 року

В Україні:

- **Рік Тараса Шевченка**.
- **Рік учасників бойових дій на території інших держав** (15 лютого 2014 р. виповнюється 25 років від часу виведення радянських військ з Афганістану).

У 2014 р. відзначаються згідно з рішеннями

Генеральної Асамблей ООН:

- **Міжнародний рік сім'ї**. Двадцята річниця Міжнародного року сім'ї.
- **Міжнародний рік сімейних фермерських господарств**.
- **2005-2014 рр. – Десятиріччя освіти в інтересах стабільного розвитку ООН**.

- 170 років від часу заснування (1844) Національного університету «**Львівська політехніка**».

- 170 років від часу виходу (1844) другого видання «**Кобзаря**» й поеми «**Сон**» Тараса Шевченка.

- 150 років від часу створення (1864) у Львові першого професійного музично-драматичного пересувного українського театру «**Руська Бесіда**».

- 150 років від дня народження **Михайла Мелетійовича Плохинського** (1864-1906), українського історика-архівіста.

- 150 років від дня народження **Марії Білецької** (1864-1937), українського педагога та громадського діяча.

140 років від часу заснування (1874)

- **Київського університету імені Бориса Грінченка** як педагогічних курсів удосконалення вчителів початкових народних училищ Київського навчального округу.

- **Міського промислового музею** у Львові (тепер – Музей етнографії та художнього промислу) – одного з найбільших спеціалізованих етнографічних музеїв Європи.

- **Третій чоловічий лімназій** в Києві. Нині – Палац дитячої творчості Подільського району.

- **Маріїнського парку** в Києві.

- 140 років від часу виходу (1874) повісті Івана Нечуя-Левицького «**Хмарі**».

- 130 років від часу заснування (1884) у Києві **спеціальних шкіл для сліпих дітей**.

- 125 років від часу заснування (1889) **Юзівського машинобудівного заводу** (нині – ВАТ «Донецькгірмаш»)

- 125 років від часу виходу на західноукраїнських землях педагогічного журналу «**Учителъ**» (Львів, 1889-1914) – органу «Русько-головства педагогічного».

- 125 років від часу виходу педагогічного часопису – газети «**Шкільне обозрение**» (Одеса, 1889-1892), видавцем якої був учитель Одеської гімназії № 3 П.І. Гусаренко.

- 21 • 100 років від дня народження **Леоніда Макаровича Кравчука** (1934), українського державного і політичного діяча, першого Президента України у 1991-1994 рр.

- 75 років від часу утворення (1939) **Запорізької, Кіровоградської та Сумської областей**.

- 11 • 125 років від дня народження **Тетяни Федорівни Садовської-Тимківської** (1889-1991), української актриси.

- 12 • 120 років від дня народження **Василя Михайловича Еллан-Блакітного** (1894-1925), українського письменника, публіциста, громадсько-політичного діяча УСРР.

- 13 • 120 років від дня народження **Євгена Дометійовича Онацького** (псевд. – Домотенко) (1894-1979), українського мовознавця, історика культури, громадського і політичного діяча, журналіста, дипломата.

- 14 • 100 років від дня народження **Льва Потаповича Рейнайдовича** (1914-1987), українського співака.

- 10 років тому (2004) Кабінет Міністрів України затвердив «**Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти**».

- 17 • 160 років від дня народження **Івана Корніловича Мандичевського** (1854-1925), українського громадського діяча, літератора.

- 18 • 360 років тому (1654) відбулася **Переславська рада** – козацька рада, що схвалила угоду між Гетьманською Україною й Московською державою – акт переходу Війська Запорізького під «високу руку царя».

- 150 років від дня народження **Івана Сидоровича Йакавича** (1864-1962), українського художника-ілюстратора і графіка.

- 19 • 175 років від дня народження **Івана Платоновича Кисилевського** (1839-1898), російського і українського актора.

- 125 років від дня народження **Івана Никифоровича Стешенка** (1894-1937), українського оперного співака (бас).

- 24 • 70 років від початку проведення (24.1-17.2.1944) 1-м та 2-м Українськими фронтами **Корсунь-Шевчен**

Календар знаменних і пам'ятних дат на 2014 рік

- 15 • День вшанування учасників боювих дій на території інших держав.
- 130 років від дня народження Віктора Ізмайловича Новицького (1844-1938), українського історика-правника, бібліографа, архівиста.
- 100 років від дня народження Миколи Івановича Базилева (1914-1988), українського художника.

народу 1648-1657 pp.

- 120 років від дня народження Федора Євстафійовича Петруя (1894-1963), українського історико-географа, бібліографа, краснавця.

- 100 років від дня народження Петра Платоновича Удовиченка (1914-1992), українського історика, педагога, міністра освіти УРСР у 1967-1971 pp.

- 70 років тому завершено розгром нацистських військ у районі Корсуня-Шевченківського (нині - Черкаської обл.)
- 18 • 100 років від дня народження Володимира Володимировича Підгаського (1914-1991), українського вченого в галузі зварювального виробництва.

- 20 • 960 років від дня смерті Ярослава Мудрого (бл. 978-1054), державного діяча і просвітителя Київської Русі, Великого князя Київського.

- 130 років від дня народження Василя Даниловича Цюнія (1884-1959), українського художника в галузі килимарства.

- 125 років від дня народження Всеволода Григоровича Аверіна (1889-1946), українського графіка.

- 125 років від дня народження Льва (Левка) Миколайовича Ревуцького (1889-1977), українського композитора, педагога, музично-громадського діяча, академіка АН УРСР.

- 100 років від дня народження Анатолія Михайловича Чернова (1914-1981), українського живописця-монументаліста.

- 21 • Міжнародний день рідної мови.

- 23 • 130 років від дня народження Прохора Тихоновича Коваленка (1884-1963), українського актора, театрального педагога.

- 125 років від дня народження Олекси Андрійовича Кирия (1889-1954), українського поета.

- 60 років від дня народження Віктора Андрійовича Ющенка (1954), українського державного та політичного діяча, Президента України у 2004-2010 pp.

- 25 • 120 років від дня народження Костянтина Костянтиновича Хрнова (1984-1894), українського вченого у галузі електрозварювання, академіка АН СРСР.

- 110 років від дня народження Олексія Тимофійовича Діброви (1904-1974), українського педагога-географа, краснавця.

- 100 років від дня народження Євгена Степановича Березняка (1914-2013), українського діяча народної освіти, радянського розвідника, рятівника Krakova від нацистських окупантів, Героя України.

- 26 • 180 років від дня народження Олександра Зарицького (1834-1895), українського і польського піаніста, композитора, диригента, педагога.

- 27 • 160 років від дня народження Олексія Олексійовича Короткіса (1854-1915), російського і українського зоолога-дарвініста.

- 28 • 125 років від дня народження Михайла Йосиповича Білка (1889-1970), українського перекладача, літературознавця.

- 125 років від дня народження Павла Феодоровича Шандрука (1889-1979), українського військового і політичного діяча, генерала хорунжого армії УНР.

- У лютому виповнюється:

- 440 років від часу виходу (1574) «Апостола» – першої надрукованої в Україні книги, виданої Іваном Федоровичем у Львові. Містить традиційний церковнослов'янський переклад «Діянь і послань апостольських» і написану Федоровим «Повість откуда начася друкарня сія».

Березень

- 1 • 140 років від дня народження Олександра Мусійовича Щербini (1874-1934), українського вченого-тифлолога (незрячого), філософа, психолога, педагога.

1990), українського критика, літературознавця і перекладача.

- 17 • 140 років від дня народження Августина Волошина (1874-1945), українського педагога, письменника, публіциста, культурно-освітнього, релігійного і громадсько-політичного діяча Закарпаття, Президента Карпатської України.

- 18 • 110 років від дня народження Марка Миколайовича Вороного (1904-1941), українського поета, перекладача.

- 100 років від дня народження Леоніда Миколайовича Вищеславського (1914-2002), російського і українського письменника, поета, перекладача, літературознавця.

- 100 років від дня народження Марії Ростиславівни Капніст (1914-1993), української і російської актриси.

- 19 • 125 років від дня народження Охріма Івановича Судомори (1889-1968), українського графіка.

- 20 • 70 років від дня визволення (1944) Вінниці.

- 375 років від дня народження Івана Степановича Мазепи (1639-1709), українського військового, політичного і державного діяча, гетьмана Лівобережної України у 1687-1709 pp., поета і мецената.

- 150 років від дня народження Василя Костянтина Липківського (1864-1937), українського церковного і освітнього діяча, митрополита Української автокефальної православної церкви у 1921-1927 pp., перекладача, історика церкви.

- 240 років від дня народження Кіндрата Андрійовича Лохвицького (1774-?), українського археолога.

- 110 років від дня народження Василя Федоровича Старченка (1904-1948), українського вченого-селекціонера, директора і наукового керівника Миронівської дослідно-селекційної станції.

- 21 • 160 років від дня народження Павла Андрійовича Думки (1854-1918), українського поета, публіциста і громадського діяча.

- 140 років від дня народження Олександра Модестовича Носалевича (1874-1959), українського співака.

- 130 років від дня народження Олександра Миколайовича Вертицького (1889-1957), російського артиста естради, співака, поета, композитора, кіноактора родом із Києва.

- 22 • 170 років від дня народження Миколи Івановича Зібера (1844-1888), українського економіста, соціолога, філософа і громадського діяча.

- 25 • 70 років від дня визволення (1944) Прокурова (нині – Хмельницький).

- 26 • 70 років від початку (26.3.-14.4.1944) Одеської наступальної операції.

- 350 років з дня смерті Івана Остаповича Виговського (?-1664), українського державного, політичного і військового діяча, гетьмана України у 1657-1659 pp.

- 27 • 125 років від дня народження Олександра Григоровича Кисіля (1889-1942), українського театрознавця.

- 28 • 125 років від дня народження Ганни Юліанівни Герасимович (1889-1974), української вишивальниці, ткаль, килимарниці.

- 29 • 70 років від дня визволення (1944) Чернівець.

- 30 • 120 років від дня народження Миколи Павловича Барабашова (1894-1971), українського астронома, академіка АН УРСР.

- 31 • 100 років від дня народження Леоніда Миколайовича Новицького (1914-1996), українського літературознавця, критика, журналиста, академіка АН УРСР.

- 75 років від дня проголошення (1939) повної державної самостійності Карпатської України.

- 110 років від дня народження Зіновія Храпливого (1904-1983), українського вченого-фізика, педагога, автора першого українського гімназійного підручника з фізики.

- 16 • 150 років від дня народження Валентина Августовича Фельдмана (1864-1928), українського архітектора і художника.

- 130 років від дня народження Григорія Крисентійовича Лукомського (1884-1952), українського мистецтвознавця і архітектора.

- 100 років від дня народження Івана Леванди (справж. – Іван Васильович Сікачка) (1734-1814), українського письменника, церковного проповідника.

- 100 років від дня народження Павла Андрійовича Дегтярьова (1914-1990), українського критика, літературознавця.

- У березні виповнюється:

- 280 років від дня народження Іоанна Леванди (справж. – Іван Васильович Сікачка) (1734-1814), українського письменника, церковного проповідника.

- 100 років від дня народження Павла Андрійовича Дегтярьова (1914-1990), українського критика, літературознавця.

Квітень

- 1 • 205 років від дня народження Миколи Васильовича Гоголя (1809-1852), українського і російського письменника і мислителя.

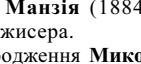
- 75 років від дня смерті Антона Семеновича Макаренка (1888-1939), українського радянського педагога, письменника.

- 2 • Міжнародний день дитячої книги. (Відзначається в день народження Г.Х. Андерсена, данського казків)

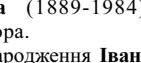
- 4 • 230 років від дня народження Зорана Доленги-Ходаковського (справж. – Адам Чарноцький) (1784-1825), польського і українського фольклориста, етнографа та археолога.

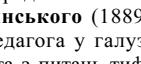
- 130 років від дня народження Володимира Даниловича Манзія (1884-1954), українського режисера.

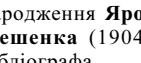
- 100 років від дня народження Миколи Леміка (1914-1941), українського політичного діяча.

- 120 років від дня народження Дмитра Івановича Чижевського (1894-1977), українського співака, філософа, історика, літературознавця, громадського діяча.

- 125 років від дня народження Евгена Івановича Катоніна (1889-1984), українського архітектора.

- 6 • 125 років від дня народження Івана Опанасовича Соколянського (1889-1960), українського педагога у галузі дефектології, спеціаліста з питань тифлосупорядогеніки.

Календар знаменних і пам'ятних дат на 2014 рік

• 60 років тому (1954) Українську РСР було прийнято до ЮНЕСКО та Міжнародної Організації Праці.

15 • Міжнародний день сім'ї.

• 250 років від дня народження Петра Дмитровича Лодія (1764-1829), українського філософа-просвітителя із Закарпаття, юриста і поета, педагога.

• 160 років від дня народження Івана Яковича Горбачевського (1854-1942), українського біохіміка, гігієніста та епідеміолога, громадсько-політичного і освітнього діяча, академіка ВУАН.

16 • 125 років від дня народження Поліни Микитівни Саміленко (1889-1984), української актриси.

• 80 років тому (1934) ЦК ВКП(б) і РНК СРСР ухвалили постанову «Про структуру початкової і середньої школи», «Про викладання громадської історії в школах СРСР» і «Про викладання географії в початковій та середній школах СРСР», що створили уніфіковану освітню систему радянської освіти.

17 • День Європи. (третя субота травня).

• 90 років тому (1924) у Празі створено українське видавництво «Січ».

18 • День пам'яті жертв політичних репресій (третя неділя травня).

• День скрботи і пам'яті жертв депортациі кримськотатарського народу. 70 років з часу депортациі (18-20.05.1944).

• 140 років від дня народження Костя Мацієвича (1874-1942), українського державного і політичного діяча, вченого-агронома.

19 • 125 років від дня народження Миколи Євшана (справж. – Микола Йосипович Федюшко) (1889-1919), українського критика, літературознавця і перекладача.

20 • 170 років від дня народження Миколи Івановича Мурашка (1844-1909), українського живописця і педагога, громадського діяча, засновника Київської рисувальної школи (1875-1901).

21 • 125 років від дня народження Мирона Онуфрійовича Зарицького (1889-1961), українського математика і педагога.

22 • День перепоховання праху Тараса Григоровича Шевченка (1861) на Чернечій горі поблизу Канева.

• 100 років від дня народження Юрія Олександровича Буряківського (1914-1973), українського і російського письменника.

24 • День слов'янської писемності і культури.

• 100 років від дня народження Василя Остаповича Охримовича (1914-1954), українського політичного діяча.

25 • 125 років від дня народження Ігоря Івановича Сікорського (1889-1972), українського авіаконструктора, пілота і підприємця у США.

• 90 років тому (1924) почалися регулярні польоти пасажирських літаків на повітряних трасах України.

Червень

1 • Міжнародний день захисту дітей.

3 • 125 років від дня народження Михаїла Семеновича Майського (справж. – Булгаков) (1889-1960), українського письменника.

5 • 125 років від дня народження Євзебія Липецького (1889-1970), українського живописця.

6 • 160 років від дня народження Володимира Фавстовича Левітського (1854-1939), українського економіста.

• 120 років від дня народження Луки Васильовича Дем'яна (1894-1968), українського письменника.

9 • 390 років тому (1624) запорізькі козаки штурмували Стамбул.

10 • 70 років від дня загибелі Олега Ольжича (справж. – Олег Олександрович Кандиба) (1907-1944), українського поета, археолога, громадського і політичного діяча, закатованого в німецькому концтаборі Заксенгаузен.

• 50 років тому (1964) в Москві відкрито пам'ятник Тарасові Шевченкові.

12 • 160 років від дня народження Митрофана Олександровича Дикарева (1854-1899), російського і українського етнографа.

13 • 140 років від дня народження Марка Черемшини (справж. – Іван Юрійович Семанюк) (1874-1927), українського письменника і культурно-громадського діяча.

14 • 100 років від дня народження Миколи Олександровича Успенського (1914-1994), українського письменника, перекладача, публіциста.

15 • 100 років від дня народження Олени Федорівни Андрієвської (1914-2007), українського композитора.

• 100 років від дня народження Миколи Лукича Голеги (1914-2012), українського вченого у галузі механіки і машинобудування.

16 • 125 років від дня народження Володимира Олександровича Суходольського (1889-1962), українського драматурга.

17 • 100 років від дня народження Федора Аврамовича Жарка (1914-1986), українського бандуриста.

18 • 75 років тому (1939) у Каневі урочисто відкрито Меморіальний музей Тараса Шевченка і новий пам'ятник на могилі поета.

20 • 200 років від дня народження Павла Івановича Шлейфера (1814-1879), українського художника-портретиста, архітектора і педагога.

• 180 років від дня народження Олександра Матвійовича Лазаревського (1834-1902), українського історика, археолога, генеалога, правника, бібліографа, видавця, громадського діяча.

• 125 років від дня народження Валерія Євгенівна Козловської (1889-1956), українського археолога.

21 • 70 років тому (1944) в Дніпропетровську засновано Південний машинобудівний завод.

22 • День Скорботи і пам'яті жертв депортациі кримськотатарського народу. 70 років з часу депортациі (18-20.05.1944).

• 140 років від дня народження Костя Мацієвича (1874-1942), українського державного і політичного діяча, вченого-агронома.

19 • 125 років від дня народження Миколи Євшана (справж. – Микола Йосипович Федюшко) (1889-1919), українського критика, літературознавця і перекладача.

20 • 170 років від дня народження Миколи Івановича Мурашка (1844-1909), українського живописця і педагога, громадського діяча, засновника Київської рисувальної школи (1875-1901).

21 • 125 років від дня народження Мирона Онуфрійовича Зарицького (1889-1961), українського математика і педагога.

22 • День перепоховання праху Тараса Григоровича Шевченка (1861) на Чернечій горі поблизу Канева.

• 100 років від дня народження Юрія Олександровича Буряківського (1914-1973), українського і російського письменника.

24 • День слов'янської писемності і культури.

• 100 років від дня народження Василя Остаповича Охримовича (1914-1954), українського політичного діяча.

25 • 125 років від дня народження Ігоря Івановича Сікорського (1889-1972), українського авіаконструктора, пілота і підприємця у США.

• 90 років тому (1924) почалися регулярні польоти пасажирських літаків на повітряних трасах України.

26 • 100 років від дня народження Миколи Івановича Челомея (справж. – Булгаков) (1889-1960), українського і російського винахідника, вченого в галузі механіки і процесів керування.

• 90 років тому (1924) ВУЦВК і РНК УСРР оприлюднили Закон «Про затвердження загального обов'язкового навчання», який передбачав обов'язкове навчання дітей 8-11 років у чотирічних школах.

27 • 100 років від дня народження Богдана Степановича Боднарського (1874-1968), російського і українського винахідника, вченого в галузі механіки і процесів керування.

• 80 років від часу (1934) надання Києву статусу столиці Радянської України.

28 • 50 років тому (1964) у Вашингтоні відкрито пам'ятник Тарасові Шевченкові.

29 • День Конституції України. (1996).

30 • День молоді. День молодіжних та дитячих громадських організацій (остання неділя червня).

31 • 100 років від дня народження Володимира Миколайовича Боднарського (1874-1968), російського і українського винахідника, вченого в галузі автоматики, телемеханіки та випромінівальної техніки.

32 • 140 років від дня народження Ілька Степановича Кузіва (1874-1916), українського перекладача і фольклориста.

• 100 років від дня народження Бориса Мусійовича Бабія (1914-1993), українського вченого-юристів.

• 80 років від дня смерті Нестора Івановича Скородюко (1888-1934), українського і російського педагога, фахівця у галузі дефектології.

• 120 років від дня народження Бориса Дмитровича Крупинського (1894-1956), українського науково-освітнього діяча, історика в Німеччині.

33 • 140 років від дня народження Ілька Степановича Кузіва (1874-1916), українського перекладача і фольклориста.

• 100 років від дня народження Бориса Мусійовича Бабія (1914-1993), українського вченого-юриста.

34 • 100 років від дня народження Івана Микитівна Саміленко (1889-1984), української письменниці та поетеси.

35 • 100 років від дня народження Олени Федорівни Маркович (1874-1968), української письменниці та поетеси.

36 • 100 років від дня народження Івана Микитівна Саміленко (1889-1984), української письменниці та поетеси.

37 • 100 років від дня народження Олени Федорівни Маркович (1874-1968), української письменниці та поетеси.

38 • 100 років від дня народження Івана Микитівна Саміленко (1889-1984), української письменниці та поетеси.

39 • 100 років від дня народження Олени Федорівни Маркович (1874-1968), української письменниці та поетеси.

40 • 100 років від дня народження Івана Микитівна Саміленко (1889-1984), української письменниці та поетеси.

41 • 100 років від дня народження Олени Федорівни Маркович (1874-1968), української письменниці та поетеси.

42 • 100 років від дня народження Івана Микитівна Саміленко (1889-1984), української письменниці та поетеси.

43 • 100 років від дня народження Олени Федорівни Маркович (1874-1968), української письменниці та поетеси.

44 • 100 років від дня народження Івана Микитівна Саміленко (1889-1984), української письменниці та поетеси.

45 • 100 років від дня народження Олени Федорівни Маркович (1874-1968), української письменниці та поетеси.

46 • 100 років від дня народження Івана Микитівна Саміленко (1889-1984), української письменниці та поетеси.

47 • 100 років від дня народження Олени Федорівни Маркович (1874-1968), української письменниці та поетеси.

Календар знаменних і пам'ятних дат на 2014 рік

13 • 180 років від дня народження **Anatolія Патрикійовича Свидницького** (псевд. – Патриченко) (1834-1871), українського письменника, етнографа, фольклориста, публіциста, громадського діяча, педагога.

15 • 210 років від дня народження **Михайлa Oleksandrivicha Maksimovycha** (1804-1873), українського вченого-енциклопедиста, природознавця, історика, філолога, археографа, фольклориста, письменника, першого ректора Кіївського університету.

16 • 100 років від дня народження **Wолодимира Васильовича Хитъка** (1914-1984), українського майстра художнього різьблення.

17 • 150 років від дня народження **Михайлa Mихайловича Коцюбинського** (1864-1913), українського письменника, публіциста і громадського діяча.

• 140 років від дня народження **Wолодимира Федоровича Дурдуківського** (1874-1938), українського літературознавця, публіциста, педагога, освітнього діяча.

20 • 150 років від дня народження **Dmitriya Vodolimirovicha Aksaruma** (1864-1938), українського скрипала, диригента і педагога.

21 • 140 років тому (1874) відбулося офіційне відкриття **Glухівського училищного інституту**, нині – Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка.

22 • 100 років від дня народження **Oльги Галактіонівни Шиян** (1914-2001), майстра народної керамічної іграшки та скульптури.

23 • 130 років від дня народження **Якима Якимовича Яреми** (1884-1964), українського літературознавця, етнопсихолога і педагога.

24 • 100 років від дня народження **Dmitriya Grigorovicha Derecha** (1914-2007), українського письменника, перекладача.

• 100 років від дня смерті **Iсmaїла Гаспринського** (Ісмаїла бея Мустафи оглу) (1851-1914), кримськотатарського культурно-громадського діяча, письменника, просвітителя, основоположника нової кримськотатарської літератури.

27 • 150 років від дня народження **Platonida Filjasa** (1864-1930), українського церковного та громадсько-політичного діяча в Галичині.

• 125 років від дня народження **Oleksandra Kostyantynovicha Doroškevycha** (1889-1946), українського літературознавця, критика, педагога.

28 • 100 років від дня народження **Kindrata Shveca** (1914-1975), українського політичного діяча.

30 • 125 років від дня народження **Katerini Liedlukivni Luchitskoї** (1889-1971), української актриси.

Жовтень

1 • **Міжнародний день людей похилого віку. День ветеранів.**

2 • 230 років від дня народження **Євстасія (Остапа) Петровича Рудиковського** (1784-1851), українського письменника.

• 175 років від дня народження **Ostapa Mihailovicha Levitskogo** (1839-1903), українського письменника і перекладача.

3 • 130 років від дня народження **Konona Petrovicha Bezshasnoho** (1884-1967), українського кобзаря і скрипала.

4 • 100 років від дня народження **Viktoriya Mihailovicha Buznika** (1914-1968), українського вченого в галузі теплотехніки.

• 420 років тому (1594) у Брацлаві (тепер Вінницька область) почалося антифеодальне народне **повстання під проводом Северина Наливайка**.

5 • **День працівників освіти** (перша неділя жовтня).

• 170 років від дня народження **Євгена Андрійовича Fenicka** (1844-1903), українського письменника та освітнього діяча.

6 • 150 років від дня народження **Sergia Pavlovicha Shelychyna** (1864-1938), українського громадсько-політичного і державного діяча, юриста, історика і письменника.

7 • 80 років від дня народження **Євгена Stepanovicha Tovstukhi** (1934), українського лікаря-фітотерапевта, письменника, кіносценариста.

8 • 175 років від дня народження **Grigorija Zakharyovicha Brez'ionyi** (1839-1901), українського педагога і освітнього діяча, письменника, видавця педагогічного журналу та автора підручників і популярних видань.

9 • 110 років від дня народження **Mikola Platonovicha Bajana** (1904-1983), українського поета, перекладача, державного і громадського діяча, академіка АН УРСР.

10 • 125 років від дня народження **Mikhaila Panasovicha Dryi-Xmari** (справж. – Dryi) (1889-1939), українського поета, перекладача і літературознавця.

• 100 років від дня народження **Євгена Mikolajowicza Kondratiuka** (1914-1992), українського ботаніка.

12 • 150 років від дня народження **Mikoli Korilowicza Makkawej'skogo** (1864-1919), українського педагога, богослова і полеміста.

13 • 125 років від дня народження **Grigorija Samoilovicha Tennenera** (1889-1943), українського скульптора.

14 • **День українського козацтва.**

17 • 200 років від дня народження **Yakova Fedorovicha Golovatskogo** (1814-1888), українського учено-славіста, історика, етнографа, поета, педагога, громадського діяча, одного із засновників «Руської трійці».

18 • 150 років від дня народження **Vitalija Gavrilovica Boryvika** (справж. – Boryvok) (1864-1938), українського публіциста, поета, перекладача.

19 • 160 років від дня народження **Sergija Ivanovicha Vasylkivs'kogo** (1854-1917), українського живописця, пейзажиста.

• 25 років тому (1989) створено **Rеспубліканську організацію української підтримки**. З 1999 р. – Національна асоціація українознавців (НАУ).

21 • 25 років тому (1989) у Львові відбулися установчі збори відновленого **Naukovo-gospodarskogo tovarystva imeni Shevchenka** (НТШ, діяло у 1873-1940 рр.).

22 • 120 років від дня народження **Viktora Platonovicha Petrova** (псевд. – B. Domontovych) (1894-1969), українського історика, соціального антрополога, літературознавця, письменника.

24 • 230 років від дня заснування (1784) **Akademichnoї gіmnazii** у Львові як складової частини Львівського університету – найстарішої гімназії в Україні.

• 100 років від дня народження **Petra Avramovicha Potapenka** (1914-1999), українського бандуриста і хорового диригента.

25 • 90 років від дня утворення (1924) фізкультурно-спортивного товариства України «**Dinamo**».

• 75 років від дня народження **Vasiliy Timofiovicha Skuratovskogo** (1939-2005), українського народознавця, журналіста, письменника.

26 • 150 років від дня народження **Evgena Pilipovicha Botchala** (1864-1937), українського фізіолога рослин, академіка АН УРСР.

• 100 років від дня народження **Petra Voldymirovicha Zhura** (1914-2002), українського і російського письменника, літературознавця, перекладача.

27 • 120 років від дня народження **Ivana Ivanovicha Padalki** (1894-1937), українського живописця і графіка.

• 70 років від дня визволення (1944) **Uzgoroda**.

28 • 70 років тому (1944) **завершено визволення України** від нацистських загарбників.

• 25 років тому (1989) Верховна Рада УРСР ухвалила Закон УРСР «**Про мову в Українській РСР**».

30 • 100 років від дня народження **Vadym Borysovicha Homoliaka** (1914-1980), українського композитора.

Листопад

1 • 75 років від дня ухвалення (1939) Верховною Радою СРСР Закону про «**включення Західної України у склад Української РСР до СРСР**». 15.11.1939 – Верховна Рада УРСР ухвалила постанову про «**возв'єднання Західної України з радянською Україною**».

• 70 років від дня смерті **Andreja Sheptitskogo** (світське ім’я – Roman

Marjia-Oleksandr) (1865-1944), українського релігійного, політичного, громадсько-культурного діяча, митрополита УГКЦ, мецената.

2 • 130 років від дня народження **Oleksandra Ivanovicha Blieckego** (1884-1961), українського і російського літературознавця, мовознавця, письменника і педагога.

• 100 років від дня смерті **Vikentija Hvojki** (Хвойка) (1850-1914), українського археолога, першовідкривача трьох археологічних культур (трипільської, черняхівської, зарубинецької), одного з фундаторів музею старожитностей і мистецтв у Києві.

3 • 100 років від дня народження **Olega Pavlovicha Kušča** (1914-1984), українського бібліографа і літературознавця.

• 100 років від дня народження **Євгена Mikolajowicza Kondratiuka** (1914-1992), українського ботаніка, методиста.

• 225 років від дня смерті **Oleksandra Ivanovicha Rijel'manna** (1720-1789), українського історика козацтва, військового інженера, географа.

4 • 120 років від дня народження **Kostyantina Oleksandrovicha Kopernitskogo** (1894-1953), українського літературознавця-славіста.

5 • 80 років від дня народження **Kirila Georhijevi Muratovo** (Коротково) (1934), українського кіноРЕЖИСЕРА.

6 • 80 років від дня народження **Volodymyra Antonovicha Manika** (1934-1992), українського письменника, дослідника Голодомору 1932-1933 рр.

7 • 270 років від дня народження **Nestora Maksimovicha Ambodika-Maksimovicha** (1744-1812), українського історика, педагога і громадського діяча, упорядника збірок творів Тараса Шевченка.

8 • 100 років від дня народження **Kirila Georhijevi Muratovo** (Коротково) (1934), українського історика, педагога і громадського діяча, гетьмана Лівобережної України у 1727-1734 рр.

• 360 років від дня смерті **Vasyla Tomilenka** (рік нар. невід. – 1654), учасника визвольної війни українського народу 1648-1657 рр.

15 • 125 років від дня народження **Pavla Antonovicha Grornitskogo** (1889-1977), українського живописця.

16 • 100 років від дня народження **Bitalija Ivanovicha Petlyanova** (1914-1989), українського письменника.

• 100 років від дня народження **Oleksandra Oleksandrovicha Samohvalenka** (1914-1977), українського хорового диригента.

• 210 років від дня народження **Viktorija Yakovlevna Buniakovskogo** (1804-1889), українського і російського математика.

21 • 125 років від дня народження **Stepana Andrijovicha Tarantušenka** (1889-1976), українського мистецтвознавця.

• 75 років тому (1939) президія Дніпропетровського обласного виконавчого комітету ухвалила постанову «**Про утворення обласного інституту дослідження витчизні**», нині – Дніпропет